

אבות תקנום

תמצית סוגיות ה"דף היומי"

מתוך "דרך ישרה" מסכת נדרים

דפים ע - עו, פרשת עקב תשע"ה

דרך ישרה תמצית הדף

צדף ע"א

*האב והבעל במיתה וגירושין. *גירושין כשתיקה או הקמה.

א. דיני האב והבעל במיתה ובגירושין 1. כח האב יפה שאם מת הבעל נתרוקנה רשות לאב שנאמר בנעוריה בית אביה, אבל מת האב לא נתרוקנה רשות לבעל שנאמר ואם היה תהיה לאיש ונדריה עליה מקיש קודמי שניה לקודמי הויה ראשונה שהאב מיפר לחודיה. 2. כח הבעל יפה מכח האב שמיפר בבגר, והמקרה להו"א שקדשה בנעירותה ובגרה וקשיא דלא גרע ממת האב שלא נתרוקנה רשות לבעל, אלא שקדשה בבגרותה ואף דתנינא דין בוגרת וששהתה י"ב חודש חדא נכתב אגב. 3. נדרה והיא ארוסה ובו ביום נתגרשה ממנו ונישאת לאחר אפילו מאה פעמים, כל שלא יצאת לרשות עצמה יום אחד אביה ובעלה האחרון מפירין נדריה, שנאמר ונדריה עליה משמע דאף שהנדרים היו עליה כבר מארוס ראשון מיפר האחרון.

ב. בעי האם גירושין הוו כשתיקה או כהקמה, ונפ"מ לאשה שנדרה ובעלה שמע וגירשה והחזירה ביומה האם נחשב שהקים או יכול להפר. והשמועות 1. מת הבעל נתרוקנה רשות לאב אם הבעל לא שמע או שמע והפר או מת בו ביום ולא תני שמע וגירש ש"מ דהויא כהקמה, ומסיפא דשמע וקיים או שתק ומת ביום שלאחריו אינו יכול להפר ש"מ דגירושין כשתיקה, אלא מהא ליכא למשמע מינה ונקט חדא אגב אידיך. 2. במשנתנו ארוסה שנדרה והתגרשה ונישאה אביה ובעלה האחרון מפירין ש"מ דהויא כשתיקה, ודחי שהארוס הראשון לא שמע ואיצטריך למימר בו ביום דאיירי שהאב שמע. 3. נדרה ובו ביום גירשה והחזירה יכול להפר ש"מ דהוי כהקמה, ודחי דאיירי בנשואה ומשום דאין הבעל מיפר בקודמין.

צדף ע"ב ע"ג

*הפרה בלא שמיעה. *ארוסה שמקבלת מזונות.

א. בעי האם בעל יכול להפר בלא שמיעה, והשמועות 1. במשנתנו דרך ת"ח עד שלא יצאת בתו מאצלו מיפר את כל מה שנדרה בביתו וכך הבעל עד שלא תכנס לרשותו, ודחי דקאמר לכי שמענא וקמ"ל שדרך של ת"ח לאהדורי. 2. האומר לאשתו כל נדרים שתדורי עד שאבוא ממקום פלוני קיימין לא אמר כלום ובמופרין פליגי, ודחי ה"נ לכי שמענא וקאמר מעכשיו שמא יטרד באותה

שעה. 3. לרבי יאשיה א"א למנות אפוטרופוס להפרת נדרים שנאמר אישה יפירונו ולרבי יונתן שלוחו של אדם כמותו, ודחי ה"נ לכי ישמע שמא יטרד. 4. בעי את"ל בעל מיפר בלא שמיעה האם חרש המדבר ואינו שומע מיפר או דבעינן ראוי לבילה, ומייתי ושמע אישה פרט לאשת חרש, וכן מייתי שא"א להפר לשתי נשיו כאחת שנאמר אותה ויליף מסוטה.

ב. ארוסה שבעלה חייב במזונותיה כגון בוגרת ומי ששהתה בבתולה י"ב חדש ובאלמנה שלושים יום לר"א בעלה מיפר הואיל וחייב במזונותיה ולחכמים אין הבעל מיפר עד שתכנס לרשותו, ומייתי משנה ראשונה שאחרי י"ב חודש אוכלת משלו ובתרומה וב"ד שלאחריהן אמרו שאינה אוכלת בתרומה עד שתכנס לחופה. ומפרשינן מאי קסברי 1. בעי למימר דר"א ומשנה ראשונה אמרו דבר אחד. 2. דלמא אף למשנה ראשונה אוכלת בתרומה דרבנן, משא"כ נדרים דאורייתא. 3. טעמיה דר"א כדרב פנחס דנודרת על דעת בעלה, משא"כ בתרומה אפילו דרבנן לא אוכלת.

פדף ער- עו

*שומרת יבם. *הפרה מראש.

א. הפרת היבם לשומרת יבם לרבי יהושע רק כשיש יבם אחד דקסבר יש זיקה, ולר"ע לא לאחד ולא לשנים דאין זיקה ומוכיח מזה שאין בה סקילה כמו נערה המאורסה, ולר"א אף לשני יבמין יפר ואיירי לרבי אמי שעשה מאמר דקסבר קונה קנין גמור או שעמד בדין דנודרת על דעתו. והשמועות 1. ר"א קאמר אשה הקנו לו מן השמים, זהו שקנה לו ע"י שמים. 2. אין לפשוט מהכא דמאמר עושה נישואין, דדלמא יפר היינו בשותפות. 3. תניא כרבי אמי דאיירי שעשה מאמר מר"ע שלא חילק בין עשה מאמר ללא עשה, או מלשון שנכנסה לרשותו נגמרה.

ב. האומר לאשתו כל הנדרים שתדורי עד שאבוא קיימין לא אמר כלום, ואם אמר שיהיו מופרין לר"א מופר בק"ו מזה שמיפר נדרים שבאו לכלל איסור ולחכמים אינו מופר שנאמר אישה יקימנו ואישה יפירונו דבכדי שיוכל להפר בעינן שיבא לכלל הקם. ובעי האם לר"א חלין ובטלין או לא חלין כלל ונפ"מ אם אחר התפיס בהם, והשמועות 1. ר"א קאמר שאלו נדרים שלא באו לכלל איסור, ודחי דקאמר שעדיין לא באו. 2. ר"א מייתי בק"ו מנדרי עצמו שאינו מיפר משנדר אלא רק עד שלא ידור א"כ נדרי אשתו שמיפר אחרי שנדרה ק"ו שיפר קודם שנדרה, ובעי למימר דומיא דידיה שלא חלין לגמרי ודחי כל חד כדאיתיה. 3. אמרו לר"א ממקוה שמטהר אבל לא מציל טהורים מלהטמא א"כ אדם שאינו מטהר פשיטא שלא יציל מלהטמא ש"מ דלא חלין, ומאידיך בסיפא דמטבילין כלי שנטמא לטהרו וא"א להטביל כלי טהור לכשיטמא ש"מ דחיילי ובטלין, אלא רבנן לא ידעו מאי קסבר ר"א. 4. ר"א קאמר דזרעים שזרען בקרקע נטהרו ק"ו זרועים ועומדין ש"מ לא חיילי, ואף דרבנן בעלמא דרשי ק"ו מיהו הכא איכא דרשת אישה יקימנו.

פדף ער- עו

א. מ"ט נקט שני זיתים 1. מ"ד קונמות צריך כזית. 2. משום שבועה 3. משום קרבן.
ב. לא הספיק הבעל 1. י"א לאו דוקא. 2. לר"ן לרבנותא, דלא זכה בהן ולא הורע כחו.

פדף ער- עו

א. ההו"א בנראו לארוס ראשון 1. דהארוס האחרון לא יכול להפר, שלא נתרוקנה לו. 2. האב לא יוכל מפני שהארוס לא יכול.
ב. אביה ובעלה האחרון מפירין 1. כדברי הכל, והר"ן מקשה. 2. לתוס' הכל דברי ר"ש, דכיון דגייז יכול להוריש לארוס אחרון.

ג. גירושין להלכה 1. לרמב"ן כהקמה כיון דלא איפשיט זיל לחומרא. 2. לרשב"א איפשיט משמואל דאינה כהפרה.

ד. הגירסא וכן הבעל 1. לכי שמע, וכת"י הראשון. 2. לכי שמענא, כיון דאין הבעל מיפר בקודמין.
ה. ההלכתא להפר לשתים 1. מיפר, דפשטינן מסוטה. 2. לרמב"ן א"א, דאתי רק כר"ש דדרש טעמא דקרא.

ו. אכלה הכל בפני הבעל 1. לרש"י לא אוכלת, ונקט לרבותא. 2. לר"ת אוכלת.
ז. נודר על דעת חבירו 1. י"א דא"צ חכם, מנודרת ע"ד בעלה. 2. לר"ן שגגת הוראה, דבעל משום גזיה"כ דוקא.

ח. הטעם דיבם יפר 1. יש זיקה וזיקה ככנוסה. 2. רבנן במתני' דבוגרת לאו ר"י, והמח' בב' יבמין ואחד עמד בדין וברח.

דף עה-עו רז

א. הקושיות באחר שנדר 1. בשר שלמים דבעי בהקדשו או בהיתרו כעת, ודחי דאומר זה כזה. 2. נימא כדין הותר אחד הותרו כולן, ודחי ה"מ בהתרת חכם.

ב. הגירסא בק"ז ממקוה 1. מקוה מעלה טמאין ולא מציל טהורין שיגעו בשרץ אח"כ. 2. ק"ז ממקוה לאדם שלא יציל בכלים טבעת טהורה ונכנס לאהל המת ודחי דהאי ק"ז לא דרשינן. 3. ק"ז מאדם למקוה שיציל על הטהורים מלהטמא.

ג. מאי מייתי מאדם ומקוה 1. תרי ריכשי לאלומי הקושיא. 2. לפרוק ק"ז דר"א שמפר נדרי אשתו דומיא דידיה.

שאלות לחזרה ושינון

במזונותיה ומאי קסברי (3)

דף ע-עא

דף עד-עו

א. דיני האב והבעל במיתה ובגירושין (3)

א. המח' בהפרה לשומרת יבם והשמועות (3)

ב. האם גירושין כשתיקה או כהקמה

ב. דעת ר"א במיפר לאשתו מראש

והשמועות (3)

והאיבעיא אם חלק והשמועות (4)

דף עב-עג

א. האם בעל יכול להפר והשמועות (4)

ב. זמן ההפרה באשה שבעלה חייב

הושלמה סדרת "דרך ישרה" על כל הש"ס! יצאו לאור בס"ד מסכתות:

מכות שבועות 📖	יבמות 📖	ברכות 📖 עם מחודדין בפ"ד.
עבודה זרה הוריות 📖	כתובות 📖	שבת 📖 מהדורה חדשה.
מחודדין בפ"ד	נדרים 📖	עירובין 📖
זבחים 📖	נזיר סוטה 📖	פסחים 📖
מנחות 📖	גיטין 📖	שקלים ר"ה 📖
חולין 📖	קידושין 📖	יומא 📖
בכורות 📖 עם הקדמות ומושגים	עם תורתך שעשועי, סימני הדף, ותוספתא	סוכה 📖
ערכין-תמורה 📖	בבא קמא 📖	ביצה תענית 📖
כריתות-מעילה 📖	בבא מציעא 📖	מגילה-פורים 📖 עם מדרש, תוספתא, ותמצית מחזיר יין לרמ"א
נדה 📖	בבא בתרא א-ב 📖	מו"ק חגיגה 📖
	סנהדרין א-ב 📖	
	עם "יש סדר לגמרא" ותמצית כל המסכתא.	

ניתן להשיג: בטל' 054-8479220, ת.ד. 5053 בני ברק, yesodot100@gmail.com מחיר: 5 ₪.

חיבורים נוספים מבית "דרך ישרה":

נשיח בחוקין 1270 מצוות לפי כל השיטות של מוני תרי"ג המצוות.	שירת ישראל - סוגיות מסכת ב"ק.	באהבת תשגה תמיד - שיחות באהבת תורה ודרכי זכירתה מהגאון רבי בונים שרייבר שליט"א.
בחקותין אשתעשע - על תרי"ג מצוות, לשיטת בה"ג ואזהרות ר"ש אבן גבירול.	קיצור חודים מנוקד ומסודר.	איזוהי דון ישרה - כיצד ללמוד לשנן ולזכור, עם הכנה למסכת מכות.
עתיים לתורה - לוחות ללימוד יומי לכל יהודי, עם הרב מרדכי גנוט שליט"א.	קיצור אלשין רות	הקדמות ומושגים - סדר קדשים, ובקרוב בס"ד על סדרי זרעים וטהרות.
	קיצור אלשין אסתר	
	קיצור אלשין איכה	
	בקרוב בס"ד על שה"ש וקהלת.	

☛ ניתן להצטרף לקהל הקוראים,

ולקבל את העלון במייל

לפרטים תגובות והערות:

yesodot100@gmail.com

~148~

המערכת